

Meditatie 3. Het geluk van een andere wereld.

Vrijdag 12 februari – 14h.

« Ik beloof u niet het geluk van deze wereld maar van de andere ». Woorden van Maria, 3^e verschijning.

Op donderdag 18 februari 1858 hoort Bernadette, die zich aan de binnenkant van de grot bevindt, voor de eerste keer de stem van de Dame die haar toevertrouwt dat 'het niet nodig is' om hetgeen zij haar te zeggen heeft, op papier neer te schrijven. Maar het onderhoud gaat voort en neemt de Dame het initiatief en vraagt aan Bernadette: "Wilt u mij het genoegen doen om hier gedurende twee weken te komen?" Na het antwoord van Bernadette gaat de Dame verder en bevestigt haar: "Ik beloof u niet het geluk van deze wereld, maar van de andere". Dit zijn inderdaad de drie opeenvolgende woorden die Maria op de dag van de derde verschijning uitspreekt, tijdens deze allereerste dialoog met Bernadette.

Als eerste leerlinge van Jezus is Maria een pedagoge. Zij houdt tegelijkertijd rekening met de menselijke werkelijkheid van Bernadette en met de boodschap die ze haar wil doorgeven. De dialoog die ze met haar aanknoopt gebeurt geleidelijk aan maar opent Bernadette tegelijkertijd voor een andere werkelijkheid en wordt tegelijkertijd gekenmerkt door continuïteit en door een breuk. Zij spreekt haar aan met 'u'; zij bejegt haar met een volkomen fijngevoelige vriendelijkheid en neemt het risico van de vrijheid. Zij ziet uit naar een antwoord dat even belangrijk is voor haar zelf als voor Bernadette, want het woord van Bernadette zal hun beiden wederzijds betrekken.

De vraag van Maria situeert zich op het vlak van het vertrouwen. Zij geeft inderdaad geen enkel detail, geen enkel programma en zélf verbindt zij er zich niet toe om op de plaats van de afspraak te zijn die ze voorstelt. We kunnen hierbij niet anders dan te denken aan de roeping van Abraham, de vader van alle gelovigen, tot wie de Heeft alleen maar had gezegd: "Trek weg uit uw land, uw stam en uw familie, naar het land dat Ik u aan zal wijzen" (Gn 12, 1). Abraham vertrok, zoals de Heer hem gezegd had (Gn 12, 4). Dit woord wordt ook geëxpliciteerd in het Evangelie bij de oproep die Jezus richt tot de eerste leerlingen: "Ga mee om het te zien" (Jn 1, 39). Het gaat er dus om in te treden in een relatie van vertrouwen die een kenmerk is van de houding van de leerling en die aan de geloofservaring voorafgaat.

Hetgeen van Bernadette gevraagd wordt is niet moeilijk maar vereist toch een dat Bernadette er gevolg aan geeft opdat ze er de draagwijdte van zal begrijpen. Het gaat inderdaad om iets eenvoudigs, maar tegelijkertijd iets mysterievol, dat zich enkel door een positief antwoord zal kunnen voltrekken. Bernadette werd trouwens niet geroepen op de dag van de eerste verschijning, maar pas op de dag van de derde ontmoeting. Zij was nog niet gereed om een dergelijk woord te beluisteren. Ze had namelijk nog eerst een eerste stap in het vertrouwen te zetten.

Ook voor ons zelf richten de oproepen van de Heer zich altijd tot onze vrijheid. Zij zetten ons inderdaad aan tot een antwoord van onze kant dat de concrete uitdrukking is van onze keuze. Ons antwoord doet ons dan binnentreden in het project van God en van de genade die Hij ons schenkt om onze keuze ten goede te leiden.

Zoals voor Bernadette voegt zich ons levensproject binnen in een welbepaalde plaats en een welbepaalde tijdsduur, of het nu gaat om het huwelijk, het celibaat, het religieuze leven of het priesterschap. In het beantwoorden van een of ander van deze oproepen ontvangt elkeen de genade die hij nodig heeft, soms geconcretiseerd in een sacrament, om hem in staat te stellen om zijn project ten goede te leiden tot aan zijn volle realisatie in samenklank met dat van God.

Dit alles gebeurt nochtans niet zonder moeilijkheden. Iedereen moet inderdaad zijn kruis dragen. In die zin belooft Maria Bernadette niet dat zij gedurende twee weken zal verschijnen, maar ze vraagt haar om gedurende twee weken te komen. En inderdaad, twee keer zal Maria niet verschijnen aan Bernadette.

Maar doorheen de dagen van elke verschijning zal ook het antwoord van Bernadette moeizaam blijken te zijn. Verschillende keren zal ze inderdaad hindernissen moeten overwinnen. Het zullen voor haar vooral het verbod van eerst haar eigen familie, en daarna van de gezagsdragers, zijn die het haar moeilijk zullen maken om zich naar de Grot te begeven, "zoals ze beloofd had". Maar elke keer is er een onverwachte gebeurtenis die de situatie zal omkeren en Bernadette uiteindelijk in staat zal stellen om trouw te zijn aan haar woord.

Ook voor ons is het zo dat we onze engagementen, die God ons schenkt, beleven doorheen moeilijkheden, maar telkens met de genaden die we nodig hebben om elke moeilijkheid doorheen het mysterie van het kruis om te vormen en te laten worden tot een overgang naar een andere werkelijkheid. De vraag van Maria, waarbij ze Bernadette voorstelt om haar het genoegen te doen om gedurende twee weken naar de Grot te komen, kan zich doorheen het positieve antwoord van Bernadette openen voor een belofte: "Ik beloof u niet het geluk van deze wereld, maar ik beloof u het geluk van een andere wereld". Deze belofte is innig verbonden met het geluk. Hier zijn we werkelijk bij de wortels van het Evangelie. Jezus belooft zijn leerlingen een geluk, een vreugde die niets hen nog zal kunnen ontnemen (Jn 16, 22). Ook de belofte van Maria aan Bernadette is innig verbonden met het geluk, met het leven, met de vruchtbaarheid, met de volkomenheid. Over welk geluk gaat het?

Elk menselijk wezen verlangt naar geluk. En het geluk kan men tegenkomen op verschillende niveaus. Het geluk van deze wereld is evenwel vluchtig, terwijl het geluk dat Maria aan Bernadette toezegt, het geluk van de andere wereld, innig verbonden is met hetgeen door Jezus wordt aangereikt in het Evangelie. Dit geluk is de vrucht van het kruis. Wie kan ouders de vreugde ontnemen om hun kinderen te hebben opgevoed en daarbij hun leven te hebben gegeven in de volharding en de trouw doorheen al die jaren? Wie kan ons de diepe voldoening afnemen die ons geschonken wordt doorheen onze arbeid die we tot een goede einde brengen, in doorzichtigheid, edelmoedigheid en bekwaamheid? Wie kan het geluk ontnemen van wie zich leven heeft gegeven in dienst van armen, van zieken en van allen die in nood zijn? Wie kan de vreugde afnemen van de trouw aan een gegeven woord, die tot in zijn uiterste consequenties wordt beleefd? Niemand kan ons deze vrede, deze vreugde, dit geluk afnemen. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?", schrijft de heilige Paulus, en hij preciseert daarbij: "Niets. Geen verdrukking of nood, geen gevaar of vervolging... Niets zal ons kunnen scheiden van de liefde van Christus" (Rm 8, 35).

Wanneer een christen zijn leven tot een geschenk maakt, treedt hij, zoals Bernadette, binnen in een andere wereld. Hij proeft dan van het Rijk der hemelen waarover Jezus spreekt in het Evangelie doorheen gelijkenissen die telkens een wezenlijk aspect van de liefde betreffen en waarzonder al de rest betekenisloos is.

In het Evangelie wordt het Rijk der hemelen door de Heer aangekondigd als een nieuwe werkelijkheid die binnenvoert in de volkomenheid van de liefde. In Lourdes laat Maria Bernadette deze andere wereld ontdekken en ervaren. Voor óns komt deze andere wereld, die het Rijk der hemelen is, aanwezig in de dagelijkse ervaring van de zelfgave.

En nu nog enkele beschouwingen van paus Franciscus omtrent het "verwerven van het geluk" door de persoon van de heilige Jozef:

"Jozef aanvaardde Maria onvoorwaardelijk. Hij vertrouwde op de woorden van de engel. "Het edele karakter van Jozefs hart was zo dat hij datgene wat hij van de wet leerde, afhankelijk maakte van de liefde. Vandaag, in onze wereld waar psychologisch, verbaal en fysiek geweld tegen vrouwen zo duidelijk voorkomen, verschijnt Jozef als de figuur van een respectvolle en gevoelige man. Hoewel hij het grotere plaatje niet begrijpt, neemt hij de beslissing om Maria's goede naam, haar waardigheid en haar leven te beschermen. In zijn aarzeling over hoe hij het best kon handelen, hielp God hem door zijn oordeelsvermogen te verlichten".

Vaak gebeuren dingen in het leven waarvan we de betekenis niet begrijpen. Onze eerste reactie is vaak teleurstelling en opstandigheid. Jozef zet zijn eigen ideeën opzij om de loop van de dingen te aanvaarden en om ze, hoe mysterieus ze ook schenen, te omhelzen, om er verantwoordelijkheid voor te nemen en ze onderdeel te maken van zijn eigen geschiedenis. Als we niet in het reine zijn gekomen met onze eigen geschiedenis, zullen we niet in staat zijn om ook maar één stap vooruit te zetten, omdat we altijd gegijzeld zullen blijven door onze verwachtingen en de teleurstellingen die erop volgen.

De geestelijke weg waarop Jozef ons voorgaat, is er niet een die *uitlegt*, maar die *aanvaardt*. Alleen als gevolg van deze aanvaarding, deze verzoening, kunnen we voor het eerst een glimp opvangen van een bredere geschiedenis, een diepere betekenis. We kunnen haast een echo horen van het gepassioneerde antwoord van Job aan zijn vrouw, die hem had aangespoord om in opstand te komen tegen het kwaad dat hij had moeten verdragen, “Zullen we het goede uit Gods hand ontvangen, en het kwade niet ontvangen?” (Job 2, 10).

Het is bij Jozef zeker geen passieve berusting; hij is moedig en vastberaden actief. In onze eigen levens kunnen aanvaarding en verwelcoming een uitdrukking zijn van moed, een gave van de Heilige Geest. Alleen de Heer kan ons de kracht geven die nodig is om het leven te aanvaarden zoals het komt, met alle tegenstrijdigheden, frustraties en teleurstellingen van dien.

Jezus' verschijning in ons midden is een gave van de Vader, die het ieder van ons mogelijk maakt om verzoend te worden met het vlees van onze eigen geschiedenis, ook als we die niet helemaal begrijpen.

Net zoals God tegen Jozef zei, “Zoon van David, wees niet bang!” (Mt. 1, 20), zo lijkt hij ook tegen ons te zeggen, “Wees niet bang!” Wij moeten alle boosheid en teleurstelling opzij zetten, en de manier omhelzen waarop de dingen gaan, ook als ze niet naar onze wens zijn. Niet slechts met berusting, maar met hoop en moed. Op deze manier worden we open voor een diepere betekenis. Onze levens kunnen wonderbaarlijk herboren worden, als we de moed vinden om ze te leiden volgens het Evangelie. Het maakt niet uit als het lijkt alsof alles fout is gelopen of als sommige dingen niet meer kunnen worden hersteld. God is in staat om bloemen te laten bloeien op steenachtige grond. Zelfs als ons hart ons aanklaagt, “God is groter dan ons hart, en Hij weet alles” (1 Jn 3, 20).

Maar we moeten niet denken dat geloven betekent, makkelijke en troostende oplossingen vinden. Het geloof dat Christus ons heeft geleerd, is wat we zien in Sint-Jozef. Hij ging niet op zoek naar kortere sluipteggetjes, maar trad de werkelijkheid met open ogen tegemoet en nam er persoonlijk verantwoordelijkheid voor.

Jozefs houding moedigt ons aan om anderen te aanvaarden en verwelkomen zoals ze zijn, zonder uitzondering, en om een bijzondere zorg te tonen voor de zwakken, want God verkiest wat zwak is. Hij is de “Vader der wezen en beschermer der weduwen” (Ps 68, 6), die ons beveelt om de vreemdeling in ons midden lief te hebben.

Ik denk graag dat Jezus van Sint-Jozef inspiratie heeft gekregen voor de parabel van de verloren zoon en de barmhartige vader (cf. Lc 15, 11-32)”. (Paus Franciscus, *Patris Corde*)

P. Horacio Brito
Missionaris van de Onbevleete Ontvangenis van Lourdes
Algemeen Aalmoezenier HNDL